

Fortumin puolivuositiedotus 2022: Venäjän kaasun toimitusrajoitukset hallitsivat toista neljännestä – Euroopan energiakriisi syvenee

FORTUM OYJ PUOLIVUOSITIEDOTUS 25.8.2022 KLO 9.00

Tämä tiedote on tiivistelmä Fortumin tammi-kesäkuun 2022 puolivuositiedotuksesta. Tiedote kokonaisuudessaan on tämän pörssitiedotteen liitteenä pdf-tiedostona. Raportti on myös saatavilla osoitteessa Fortumin verkkosivuilla www.fortum.fi/sijoittajat.

Huhti–kesäkuu 2022

- Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) oli 920 (348) miljoonaa euroa
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 574 (35) miljoonaa euroa
- Liikevoitto oli -9 141 (-840) miljoonaa euroa. Siihen vaikuttivat pääasiassa muutokset suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvässä arvossa sekä sekä varaukset pitkäaikaisista kaasusopimuksista, joihin Venäjän kaasun toimitusrajoitukset Uniper-segmentissä vaikuttivat negatiivisesti
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,99 euroa (0,09)
- Osakekohtainen tulos oli -6,40 euroa (-0,53)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 275 (289) miljoonaa euroa
- Fortum sai 19.5.2022 päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin Fortum Oslo Varme AS:stä. Kaupan kokonaisarvo on noin 1 miljardia euroa. Sopimus allekirjoitettiin 22.3.2022.
- Fortum, Fortumin tytäryhtiö Uniper ja Saksan hallitus sopivat 22.7.2022 kattavasta vakautuspaketista taloudellisen avun antamiseksi Uniperille.

Tammi–kesäkuu 2022

- Vertailukelpoinen käyttökate oli 816 (1 827) miljoonaa Uniperin negatiivisen tuloksen seurauksena
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 136 (1 206) miljoonaa euroa Uniperin negatiivisen tuloksen seurauksena
- Liikevoitto oli -11 557 (505) miljoonaa euroa. Siihen vaikuttivat pääasiassa muutokset suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvässä arvossa sekä varaukset pitkäaikaisista kaasusopimuksista, joihin Venäjän kaasun toimitusrajoitukset Uniper-segmentissä vaikuttivat negatiivisesti
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,88 euroa (1,03)
- Osakekohtainen tulos oli -8,90 euroa (0,70)
- Arvon alentumisia kirjattiin noin 2,3 miljardia euroa ennen veroja. Ne liittyivät konsernin Venäjän toimintoihin, mukaan lukien Nord Stream 2
- Liiketoiminnan rahavirta oli -1 254 (1 120) miljoonaa euroa. Lasku johtui Uniper-segmentin käyttö pääoman negatiivisesta muutoksesta

Yhteenveto näkymistä

- Generation-segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: loppuvuodelle 2022 noin 80 % hintaan 38 euroa/MWh, ja vuodelle 2023 noin 60 % hintaan 37 euroa/MWh

- Uniper-segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: loppuvuodelle 2022 noin 70 % hintaan 26 euroa/MWh, vuodelle 2023 noin 55 % hintaan 30 euroa/MWh ja vuodelle 2024* noin 25 % hintaan 30 euroa/MWh
- Investointinäköymien PERUUTUS: Fortum poistaa toistaiseksi investointinäköymänsä vuodelle 2022 ja julkistaa päivityksen aikanaan
- Uniperin ennakoitua tappiota kaasun toimitusrajoituksista kirjataan Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, ja ne vaikuttavat pääasiassa kolmannen neljänneksen tulokseen

* Uniper on muuttanut suojaustensa raportointia vuoden 2022 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen. Lisätietoja Uniperin vuoden 2022 ensimmäisen neljännesvuosikatsauksen materiaalissa

Tunnuslukuja

milj. euroa				I-II/2021	Edelliset	
	II/2022	II/2021	I-II/2022		2021	12kk
Raportoitu						
Liikevaihto	38 237	17 128	81 860	38 621	112 400	155 639
Liikevoitto	-9 141	-840	-11 557	505	-588	-12 650
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-49	61	-239	140	192	-188
Kauden voitto	-7 356	-659	-10 189	651	-114	-10 953
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-5 686	-473	-7 908	618	739	-7 788
Tulos/osake, euroa	-6,40	-0,53	-8,90	0,70	0,83	-8,77
Liiketoiminnan rahavirta	275	289	-1 254	1 120	4 970	2 596
milj. euroa				I-II/2021	Edelliset	
	II/2022	II/2021	I-II/2022		2021	12kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	920	348	816	1 827	3 817	2 807
Liikevoitto	574	35	136	1 206	2 536	1 466
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	25	52	51	119	154	86
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	885	79	786	915	1 778	1 649
Tulos/osake, euroa	0,99	0,09	0,88	1,03	2,00	1,85
milj. euroa				30.6.2022	31.12.2021	Edelliset 12kk
Rahoitusnettovelka (kauden lopussa)				2 353	789	
Oikaistu nettovelka (kauden lopussa)				4 188	3 227	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate					0,2	0,8

Toimitusjohtaja Markus Rauramo:

”Vuoden 2022 toisella neljänneksellä Venäjä kiihdytti hyökkäyssotaansa Ukrainassa ja käynnisti energiasodan Euroopan Unionia vastaan. Huoli energian hintakehityksestä ja toimitusvarmuudesta kasvoi Euroopassa merkittävästi, kun Venäjä ryhtyi rajoittamaan kaasutoimituksia. Tämän seurauksena kaasun ja sähkön hinnat lähtivät jyrkkään nousuun Euroopan epävakailta markkinoilta.

Venäläisen kaasun toimitusrajoitukset ja kaasun hintojen nopea nousu aiheuttivat vakavia taloudellisia vaikeuksia tytäryhtiöllemme Uniperille, joka on Saksan suurin maakaasun tuoja. Täyttääkseen sopimusvelvoitteensa asiakkaitaan kohtaan Uniperin täytyi hankkia markkinoilta korvaavia kaasuvolyymeja huomattavasti korkeampaan hintaan, eikä se saanut siirtää lisäkustannuksia asiakkaille. Nopeita toimia tarvittiin, kun Uniperin tappiot kasvoivat kiihtyvällä tahdilla ja olivat kymmeniä miljoonia päivässä. Tilanne johti välittömiin ja huomattaviin likviditeettitarpeisiin ja tappioihin, jotka näkyvät nyt tuloksessamme miljardien mittakaavassa, osittain toteutuneina tappioina ja osittain arvonalentumisina ja varauksina, jotka toteutuvat tappioina tulevana neljänneksinä.

Perusteellisten ja rakentavien neuvottelujen jälkeen tiedotimme 22.7.2022, että Fortum, Uniper ja Saksan hallitus ovat Suomen hallituksen tuella sopineet vakautuspaketista taloudellisen

avun antamiseksi Uniperille. Sopimuksen mukaan Saksan valtio myöntää 15 miljardia euroa pääomaa ja rahoitusta Uniperin vakauttamiseen. Tukipaketin osana Saksan valtio hankkii 30 prosentin osuuden Uniperista ja Fortumin omistus laimenee vastaavasti 80 prosentista 56 prosenttiin. Fortum pysyy kuitenkin Uniperin suurimpana osakkeenomistajana.

Neuvotteluissa Uniperin vakautuspaketista saavutimme meille Fortumissa ratkaisevan tärkeät tavoitteet. Ensimmäinen tavoite oli Uniperin vakauttaminen, joka saavutettiin sillä, että Saksan valtio tulee omistajaksi Uniperiin ja rahoittaa yhtiötä mittavasti. Meille oli myös tärkeää, ettei Fortumin tai suomalaisten veronmaksajien tarvitse antaa lisärahoitusta Uniperille alkuvuoden 8 miljardin euron osakslainan ja emoyhtiön takausten lisäksi. Fortumilla on myös mahdollisuus muuntaa nykyinen 4 miljardin euron osakslainansa hybridi-instrumentiksi, eli Uniperin osakkeiksi, ennen sen erääntymistä. Lisäksi Uniper Fortumin ja Saksan valtion tuella on sitoutunut löytämään pitkäaikaisen ja kestävänsä rakenteellisen ratkaisun Uniperin kaasuliiketoiminnan uudistamiseksi. Ratkaisu tarvitaan, jotta Uniper ja siten myös Fortum voi palata vakaalle perustalle.

Tulevien viikkojen ja kuukausien aikana sovimme Saksan hallituksen kanssa vakautuspaketin yksityiskohdista ja toteutuksesta sekä hankimme kaikki tarvittavat viranomaishyväksynät mukaan lukien Euroopan komissiolta.

Luottoluokituslaitokset ottivat ilmoituksen Uniperin vakautuspaketista myönteisesti vastaan. S&P Global Ratings päätti CreditWatch Negative -tarkkailun ja vahvisti Fortumin ja Uniperin pitkän aikavälin luottoluokitukset tasolle BBB ja BBB- negatiivisin näkymin. Saksan valtion vahvan tuen vuoksi S&P pitää Uniperia nyt yhteiskunnalle kriittisiä palveluja tuottavana yhtiönä (government-related entity). Tämän ansiosta Uniper pystyi säilyttämään investment grade -tason luokituksensa, vaikka Uniperin erillisen luottokelpoisuuden katsottiin heikentyneen. Kaasutoimituksiin liittyvät epävarmuudet ja vakautuspaketin yksityiskohtien puuttuminen sekä vaadittavat hyväksynät pitävät näkymät negatiivisena. Myös Fitch vahvisti Fortumin pitkän aikavälin luottoluokitukseksi BBB negatiivisin näkymin.

Tilanne Euroopan hyödykemarkkinoilla ei heijasta yksin vuoden toisen neljänneksen kehitystä, vaan myös tapahtumia, jotka alkoivat jo viime kesänä. Tuolloin Euroopassa oltiin luopumassa koronarajoituksista, taloudet elpyivät ja hyödykkeiden hinnat alkoivat nousta nopeasti. Vuodenvaihteessa korkeat hinnat ja kasvavat vakuusvaatimukset aiheuttivat Uniperille likviditeettikriisin. Kuluneena kesänä venäläisen kaasun toimitusrajoitukset ovat olleet perimmäinen syy ennätyskorkeisiin hintoihin ja huoliin toimitusvarmuudesta.

Vastaava kehitys on nähtävissä myös pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Geopoliittiset jännitteet ja niiden vaikutukset Euroopan energiamarkkinoihin ovat nostaneet merkittävästi sähkön spot- ja termiinihintoja Pohjoismaissa, mikä on johtanut sähköyhtiöiden vakuusvaatimusten ja likviditeettitarpeiden kasvuun. Voisi jopa väittää, että johdannaismarkkinat eivät toimi tällä hetkellä – niitä ohjaavat hinta ja sääntely, joka ei sovellu näihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Tämä on haaste niin sähkön tuottajille kuin kuluttajillekin. Sähköyhtiönä tilanteemme ei ole vielä kriittinen, mutta jos hinnat jatkavat nousuaan, mekin joudumme kasvattamaan käyttöpääomaamme. Siksi kannustan pohjoismaisia hallituksia varmistamaan, että sääntely ei luo energiayhtiöille ylimääräisiä rasitteita ja että lyhyellä aikavälillä markkinaosapuolille on saatavissa rahoitusta korkeiden vakuusmarginaali- ja vakuustarpeiden kattamiseksi. Pitkällä aikavälillä tulee muuttaa EU:n EMIR-lainsäädäntöä, joka sääntelee vakuusvaatimuksia. Tämä on tärkeää, koska hyvin toimivat johdannaismarkkinat tuovat vakautta ja ennustettavuutta niin energian tuottajille kuin kuluttajille.

Vuoden toisella neljänneksellä vertailukelpoinen liikevoittomme oli 574 miljoonaa euroa, mikä osoittaa, että sähköliiketoiminta itsessään on terve. Konsernin nettotulos oli kuitenkin 7,4 miljardia euroa negatiivinen. Tämä johtuu voimakkaasti vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä, jotka aiheutuivat johdannaisten käyvän arvon muutoksista Uniperin kaasu- ja sähköliiketoiminnoissa, sekä varauksista, jotka koskevat Venäjän kaasun toimitusrajoitusten aiheuttamia tappioita kesäkuun puolivälistä lähtien. Tilanteen ei odoteta helpottuvan ennen lokakuun alkua, jolloin Saksan hallitus ottaa käyttöön kaikkia kaasuasiallakkaita koskevan maksun kattamaan 90 prosenttia venäläisen kaasun korvaamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Fortumin osalta neljänneksen kohokohta oli jälleen Generation-segmentin hyvä tulos, minkä mahdollisti pääasiassa korkeampi saavutettu sähkönhinta, joka oli onnistuneen fyysisen optimoinnin ja nousseiden spot-hintojen ansiota. City Solutions -segmentin tulos heikkeni edelleen, mikä johtui polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hintojen noususta, polttoainevalikoiman muutoksista sekä rakennemuutoksista. Consumer Solutions -segmentin tulosta tukivat entistä paremmat sähkön ja kaasun myyntimarginaalit. Russia-segmentin tulokseen vaikuttivat ruplan vahvistuminen sekä hintojen ja volyymien nousu ja toisaalta yhden yksikön CSA-maksujen päättyminen.

Kuten jo toukokuussa kerroimme, valmistaudumme hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta. Toimintojen mahdollinen myynti on ensisijainen vaihtoehtomme. Arvioimme parhaillaan Venäjällä heinäkuussa voimaan tulleen, energiayhtiöiden myyntiä rajoittavan uuden asetuksen mahdollisia vaikutuksia Fortumiin. Kuten olemme aiemmin todenneet, prosessin päätökseen saattaminen voi viedä aikaa. Energiasektorilla toimintojen myynti on tyypillisesti edellyttänyt Venäjän hallituksen hyväksyntää.

Todellisuus, joka raamitti toimintaamme eurooppalaisena energiayhtiönä vielä kuusi kuukautta sitten, on muuttunut perusteellisesti. Toimintaympäristön suuren epävarmuuden odotetaan jatkuvan: Eurooppa on syvässä energiakriisissä, jossa toimitusrajoitteiden ja korkeiden hintojen odotetaan vain voimistuvan talvea kohti. Tämä kriisi on aiheuttanut lyhyen aikavälin haasteita, joita kukaan ei olisi osannut ennakoida, kuten olemme Uniperin osalta kokeneet. Kriisillä on myös kauaskantoisia vaikutuksia niin energiajärjestelmälle kuin energiamurroksen etenemiselle. Meidän on pystyttävä monipuolistamaan energialähteemme suunniteltuakin nopeammin ja samalla huolehdittava entistä paremmin energian kohtuuhintaisuudesta.

Prioriteettiimme ovat selvät: huolehdimme Fortumin kilpailukyvystä ja varmistamme Uniperin vakauttamisen ja tuloksen kääntämisen takaisin voitolliseksi. Lisäksi olemme aloittaneet strategiaamme päivittämisen vastaamaan toimintaympäristömme uusia realiteetteja. Olen luottavainen, että löydämme ratkaisuja, jotka mahdollistavan työmme jatkumisen puhtaan ja varman energiajärjestelmän luomiseksi Euroopassa.”

Espoo, 24.8.2022

Fortum Oyj
Hallitus

Webcast/puhelinkonferenssi

Webcast/puhelinkonferenssi median edustajille, sijoittajille ja analyytikoille järjestetään 25.8.2022 klo 11.00 osoitteessa www.fortum.fi/sijoittajat.

Kysymyksiä voi esittää puhelimitse rekisteröitymällä puhelinkonferenssiin oheisen linkin kautta: <https://palvelu.flik.fi/teleconference/?id=1008577>.

Rekisteröidyttään osallistuja saa puhelinnumeron ja tunnuksen puhelinkonferenssiin osallistumiseksi. Kysymyksen esittämiseksi osallistujan tulee painaa puhelimestaan *5 liittyäkseen kysymysjonoon.

Lähetys on englanninkielinen, mutta kysymyksiä voi esittää myös suomeksi. Webcast-tallenne sekä transkriptio ovat saatavilla tilaisuuden jälkeen Fortumin verkkosivuilla www.fortum.fi/sijoittajat.

Tapahtumakalenteri 2022

- Fortum julkaisee tammi–syyskuun osavuositarkastuksensa 10.11.2022 noin klo 9
- Uniper julkistaa tammi–syyskuun tuloksensa 3.11.2022

Lisätietoja:

Sijoittajasuhteet ja talousviestintä: Ingela Ulfves, puh. 040 515 1531, Rauno Tiihonen, puh. 010 453 6150, Nora Hallberg, puh. 040 720 1775, Pirjo Lifländer, puh. 040 643 3317, ja investors@fortum.com

Media: Fortum News Desk, 040 198 2843

Jakelu:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.com/fi

Puolivuosikatsaukseen liittyvää lisätietoa (mukaan lukien vuosineljänneستaulukot) on Fortumin verkkosivuilla osoitteessa www.fortum.com/sijoittajat

Fortum

Fortum ja Uniper muodostavat eurooppalaisen energiakonsernin, jonka tavoitteena on mahdollistaa siirtymä kohti hiilineutraalia tulevaisuutta. Noin 50 gigawatin sähköntuotantotehomme, laajan kaasun tuonti- ja varastointitoimintamme sekä kansainvälisen trading-liiketoimintamme ansiosta olemme asiakkaillemme luotettava energiakumppani Euroopassa ja maailmanlaajuisesti. Olemme jo nyt Euroopan kolmanneksi suurin CO2-vapaaan sähkön tuottaja ja myös kasvumme kohdistuu puhtaaseen sähköön, vähähiiliseen energiaan ja tulevaisuuden vetytalouden rakentamiseen. Kehitämme lisäksi ratkaisuja, jotka auttavat yrityksiä ja kaupunkia vähentämään ympäristöjalanjälkeään. Meillä on yhteensä 20 000 työntekijää ja toimintoja 40 maassa; tämä tarkoittaa osaamista, resursseja ja riittävää läsnäoloa vauhdittamaan energiamurrosta kohti puhtaampaa maailmaa. fortum.fi; uniper.energy